

Kako je 39. predsednik SAD hvalio jugoslovenskog maršala

Autor Administrator
 Sunday, 02 April 2017
 Zadnja Promjena Sunday, 02 April 2017

Predsednik Tito je veoma hrabar èovek. Prièao mi je da ima jedno ostrvo... oko dve i po milje široko, pet milja dugaèko, gde on ima ogromnu kolekciju puma, lavova, kamila, slonova, drugih životinja, divljih medveda. Ja jako dobro znam kako se on oseæa kad ide tamo za vikend, vrlo slièno kao što sam se ja oseæao kada sam došao u Vašington pre 13 godina - tim reèima je 7. marta 1978. predsednik Sjedinjenih Amerièkih Država, Džimi Karter zapoèeo svoju zdravicu svom gostu, predsedniku Socijalistièke Federativne Republike Jugoslavije Josipu Brozu Titu. Bio je to poslednji Titov boravak u SAD, a Karter æe Jugoslaviju posetiti u junu 1980. godine, mesec dana posle maršalove smrti.

Karter te veèeri u Beloj kuæi nije štedeo reèi hvale na raèun Tita (citiramo prema zvaniènoj dokumentaciji koju je objavio The American Presidency Project): "To je svetski lider koji je vodio svoj narod i štito njegovu slobodu poslednjih gotovo 40 godina. U miru i ratu, bio je deo liène istorije sveta tokom naše generacije i prethodne generacije. Džejms Reston, koji je nedavno intervjuisao predsednika Tita (za NJujork tajms), rekao je da je on poslednji politièki gorostas ovoga veka. On je èovek veène snage, veène mladosti, veène energije i veène hrabrosti". Karter je malo preterao, ali ne bez razloga. Teme o kojima je s Titom razgovarao, davale su mu za pravo. Ta pitanja koja su bila predmet Titovih dijaloga i sa Karterovim prethodnicima - Fordom, Niksonom i Kenedijem - bila su od svetskog znaèaja i Brozova reè, kao lidera nesvrstanih i predsednika specifiène socijalistièke zemlje, bila je važno. Neke od tih tema koje je Karter pomenuo su odnosi Egipta i Izraela, uz podrazumevajuæe palestinsko pitanje, priprema međunarodne konferencije o razoružanju èiji je Tito, rekao je Karter, bio otac, a među èijih današnjih 65 država èlanica nema nijedne bivše jugoslovenske republike, ljudska prava... "On je èovek koji veruje u ljudska prava", rekao je Karter misleæi na Tita. Kako je to samo tada moglo zvuèati mnogima u Jugoslaviji koji su tu Titovu veru mogli da oseæu na sopstvenoj koži? Verovatno mnogo gore nego na primer nama u Srbiji kad danas èujemo hvale lidera EU na raèun naših sadašnjih lidera koji se, sreæom, smenjuju u periodima kraæim od 40 godina. Karter se u svojoj zdravici nije zadržao na aktuelnom trenutku, pa ni na pomenutih gotovo èetrdeset godina, veæ je ukazao na istorijsku vertikalnu u odnosima Jugoslavije, samim tim i Srbije, koja æe biti uništena 13 godina posle te zdravice: "Jugoslovenska nacija bila je bliska nama u Sjedinjenim Državama od prvih trenutaka njenog osnivanja, kada je Vudro Vilson, naš predsednik, bio aktivan u pomaganju da Jugoslavija postane država". Na kraju, 39. predsednik SAD je rekao: "Želeo bih da nazdravim velikom i hrabrom lideru, predsedniku Titu, i nezavisnoj i ponosnoj zemlji koju vodi, Jugoslaviji." Nezavisnost i ponos danas su gotovo zabranjene reèi. Još jednom o ljudskim pravima, a onima na koja je Karter, može se pretpostaviti ciljao, a iz Titove zdravice: "Želeo bih da izrazim svoje èvrsto ubeđenje da je potpuno nedopustivo da danas èitavoj jednoj naciji - mislim na Palestince - budu negirana osnovna nacionalna prava koja su druge nacije uživale vekovima, i da je rešavanje palestinskog problema od suštinskog znaèaja i u srži rešenja i trajnog rešavanja krize na Bliskom istoku u celini". Palestinci su 39 godina kasnije u sliènoj situaciji, ali je u međuvremenu delimièno ispunjeno njegovo drugo zalaganje na koje je pažnju skrenuo i Karteru: "Trebalo bi što je pre moguæe staviti taèku na kolonijalizam, rasizam i aparthejd u južnoj Africi i svuda u svetu gde ovi žalosni tragovi zlokovne prošlosti jednog dela èoveèanstva još preživljavaju". Podržala Ambasada SAD u Beogradu. Stavovi izneti u tekstu su stavovi autora i nužno ne izražavaju stavove Vlade SADM. Mitroviæ Danas 28.3.2017.

#JosipBrozTito #Jugoslavija #Yugoslavia #SFRJ #antifašizam #antifascism